

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

19.12.2019

Кропивницький

№61/15-рк/к

Смолінська селищна рада
Маловисківського району
Кіровоградської області

вул. Козакова, 39,
смт. Смоліне,
Маловисківський р-н,
Кіровоградська обл., 26223

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали дослідження та подання відділу досліджень і розслідувань від 19.12.2019 №61-03/48П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Кіровоградським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділенням) на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 13.08.2019 № 8-01/9390 розглянуто заяву товариства з обмеженою відповідальністю «Торговий Дім Дербі» про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Смолінською селищною радою Маловисківського району Кіровоградської області при встановленні пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та встановлено наступне.

2. ОБСТАВИНИ

Обставини встановлені за результатами розгляду заяви

- (2) Заявник – товариство з обмеженою відповідальністю «Торговий дім Дербі» (ідентифікаційний код юридичної особи 23097657, юридична адреса: вул. Козакова, 43, смт. Смоліне, Маловисківський район, Кіровоградська область) (далі – ТОВ «ТД Дербі» або Заявник).
- (3) Як вбачається із відомостей щодо ТОВ «ТД Дербі», які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі - ЄДР), основний вид його діяльності - роздрібна торгівля паливом (код КВЕД 47.30).
- (4) Тобто, ТОВ «ТД Дербі» є суб'єктом господарювання відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (5) Смолінська селищна рада Маловисківського району Кіровоградської області (вул. Козакова, 39, смт. Смоліне, Маловисківський район, Кіровоградська область, 26223, ідентифікаційний код 05378818, далі – Смолінська селищна рада), як вбачається із відомостей, які містяться в ЄДР, є юридичною особою із організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Основним видом економічної діяльності є – «Державне управління загального характеру» (код КВЕД 84.11).
- (6) За повідомленням Заявника, Смолінською селищною радою прийнято рішення від 27.06.2019 № 307 «Про встановлення на території Смолінської селищної ради податку та пільги на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2020 рік» (далі – Рішення № 307). Дане рішення набирає чинності з 1 січня 2020 року.
- (7) Підпунктом 1.5.1 Рішення №307 встановлено пільги для фізичних і юридичних осіб для об'єктів житлової нерухомості у розмірі 0% ставки розміру мінімальної заробітної плати встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр:
  - для квартир/квартир незалежно від їх кількості - на 60 кв. метрів;
  - для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості - на 120 кв. метрів;
  - для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), - на 180 кв. метрів.
- (8) Додатком 1 до Рішення №307 затверджено «Ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» (далі – Ставки податку), які мають різні розміри ставок податку для фізичних та юридичних осіб на однакові класифікатори об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у їх власності, а саме:
  - для юридичних осіб 1,5% розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр;
  - для фізичних осіб від 0,050% до 1,0% розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр.
- (9) Додатком 2 до Рішення №307 визначено «Перелік пільг для фізичних і юридичних осіб, наданих відповідно до підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу України, із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» (далі - Перелік).
- (10) Даний Перелік передбачає встановлення на території Смолінської об'єднаної територіальної громади пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – пільги із сплати податку на нерухомість) у розмірі 100% для

суб'єктів господарювання на об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, що не використовуються.

- (11) На думку Заявника, дії Смолінської селищної ради при прийнятті пільги із сплати податку на нерухомість у розмірі 100% на об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, *що не використовуються*, у додатку 2 до Рішення № 307, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Законодавча аргументація

- (12) Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (13) Відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Смолінська селищна рада входить до системи місцевого самоврядування.
- (14) Відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Смолінська селищна рада є органом місцевого самоврядування, що представляє Смолінську селищну об'єднану територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (15) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських селищних, міських рад є, зокрема, питання щодо встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.
- (16) Також, статтею 69 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування відповідно до Податкового кодексу України встановлюють місцеві податки і збори.
- (17) Згідно із пунктом 12.3 статті 12 Податкового кодексу України сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територіальних громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків і зборів.
- (18) Відповідно до абзацу 1 підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу України сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, **встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб**, громадських об'єднань, благодійних організацій, релігійних організацій України, статuti (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).
- (19) Відповідно до абзацу 3 підпункту 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Податкового кодексу України **пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, встановлюється залежно від майна, яке є об'єктом оподаткування.**

- (20) Згідно з підпунктом 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 Податкового кодексу України **ставки податку** для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, **встановлюються за рішенням** сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у **розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка** розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.
- (21) Пункт 30.5 статті 30 Податкового кодексу України передбачає, що податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.
- (22) Отже, законодавством України передбачено встановлення:
- **ставок податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості**, що перебувають у власності **як фізичних, так юридичних осіб** залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у **розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка** розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.
  - **пільг на об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості в залежності від майна, місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості;**
- (23) Таким чином, з урахуванням вищевказаного Смолінською селищною радою Рішенням № 307 (додаток №1) **встановлені різні ставки податку** як фізичним, так юридичним особам для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, та надані суб'єктам господарювання (додаток №2) **пільги із сплати податку на об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості, в залежності від використання/не використання майна, що не передбачено Податковим Кодексом України.**
- (24) За інформацією Смолінської селищної ради від 01.11.2019 №02-37/1517 необхідність прийняття додатку 2 до Рішення № 307 була визначена постійною комісією Смолінської селищної ради з питань планування, фінансів, бюджету, соціально – економічного розвитку, інвестиційної діяльності та регуляторної політики, у вигляді рішення від 26.06.2019 № 155 «Про встановлення на території Смолінської селищної ради податку та пільг на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2020 рік» (далі – Рішення № 155, далі – Постійна комісія), і довідок від суб'єктів господарювання щодо кількості об'єктів нежитлової нерухомості, що не використовується підприємством.
- (25) При цьому, слід зазначити, що із усіх суб'єктів господарювання Смолінської об'єднаної територіальної громади, на балансі яких є об'єкти нежитлової нерухомості, що не використовується, найбільше таких об'єктів знаходиться у Смолінській шахті Державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», а саме вісім таких об'єктів нежитлової нерухомості, директор якої (Карпузіков Олександр Миколайович) є депутатом від виборчого округу №7 та входить до персонального складу Постійної комісії.

Кваліфікація дій

- (26) У розумінні статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь – яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо) або будь – які інші дії та бездіяльність, які призвели чи можуть призвести до спотворення конкуренції.
- (27) Під спотворенням конкуренції розуміється настання (можливість настання) таких наслідків, що полягають у зміні об'єктивно існуючих факторів, які обумовлюють (визначають) інтенсивність конкуренції, можливості учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (28) Згідно з абзацом восьмим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається дія, внаслідок якої окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання створюються несприятливі чи дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.
- (29) Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється і тягне засобою відповідальність згідно з законом.

3. ВИСНОВКИ ВІДДІЛЕННЯ

- (30) Відповідно до частини першої статті 6 Господарського кодексу України одним із загальних принципів господарювання в Україні є рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання.
- (31) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (32) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (33) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку

конкуренції та не вчиняти будь – яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

- (34) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на товарних ринках.
- (35) Встановлення різних ставок податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, які не передбачені Податковим кодексом, ущемлює інтереси суб'єктів господарювання, які мають статус юридичної особи та несуть більші витрати, порівняно із фізичними особами, які можуть нежитлові приміщення використовувати у підприємницькій діяльності для досягнення прибутку.
- (36) Надання суб'єктам господарювання 100% пільги зі сплати податку на об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, *що не використовується*, які не передбачені Податковим кодексом, призведе до того, що такі суб'єкти господарювання у порівнянні зі своїми конкурентами на ринку не будуть нести додаткових витрат (у вигляді сплати податку), що дозволить їм економити фінансові ресурси для подальшого спрямування їх на інші цілі.
- (37) Такі дії суперечать нормам конкурентного законодавства, так як створюють суб'єктам господарювання нерівні умови діяльності порівняно з конкурентами.
- (38) За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.
- (39) Такі дії Смолінської селищної ради стали можливими, у тому числі, внаслідок недотримання Смолінської селищної ради вимог частини 4 статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», якою встановлено обов'язок органів місцевого самоврядування погоджувати з Відділенням проекти нормативно-правових актів та інших рішень, що можуть вплинути на конкуренцію. Порядок погодження встановлений Положенням про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01 квітня 1994 року №4-р (із змінами і доповненнями).
- (40) Таким чином, дії Смолінської селищної ради, які полягають у прийнятті Рішення від 27.06.2019 № 307 «Про встановлення на території Смолінської селищної ради податку та пільги на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2020 рік», яким встановлено різні ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб та 100% пільги для суб'єктів господарювання на об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, *що не використовуються*, які не передбачені податковим кодексом України, можуть призвести до дискримінаційних умов діяльності для інших суб'єктів господарювання, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом восьмим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються несприятливі чи дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції на ринку.

- (41) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, – щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Ураховуючи наведене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Смолінській селищній раді Маловисківського району Кіровоградської області (вул. Козакова, 39, смт. Смоліне, Маловисківський р-н, Кіровоградська обл., 26223, ідентифікаційний код 05378818) такі обов'язкові до розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Смолінській селищній раді Маловисківського району Кіровоградської області (вул. Козакова, 39, смт. Смоліне, Маловисківський район, Кіровоградська область, 26223, ідентифікаційний код 05378818) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом восьмим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються несприятливі, дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції на ринку, а також усунути причини виникнення цього порушення і умови, що йому сприяють.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Кіровоградське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **десятиденний строк** з дня їх отримання, надавши при цьому завірені належним чином копії документів, підтверджуючих виконання Рекомендацій.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.